

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ВСТУП ДО АРТТЕРАПІЇ

Рівень вищої освіти	II (магістерський) рівень вищої освіти / III (освітньо-науковий) рівень
Освітньо-професійна програма	Клінічна психологія / Психологія забезпечення ментального здоров'я / Психологія
Кафедра	Соціальної психології
Кількість кредитів	3 кредити ЄКТС
Форма контролю	Залік
Мова викладання	українська
Розробники курсу	Віталій Барський
Контактна інформація	vitaliibarskyi1963@gmail.com

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Курс "Вступ до арттерапії" а вибіркоким Метою освітнього компонента є:
 Проаналізувати арттерапевтичні підходи до роботи з різними категоріями клієнтів і пацієнтів медичних закладів та установ.
 Ознайомитись з арттерапевтичними формами роботи клінічного психолога.
 Сформувати навички застосування арт-терапевтичних методів у діагностичній, консультаційній та корекційній роботі.
 Завданнями освітнього компонента є:
 Навчитись вирішувати складні проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, комплексно впроваджувати дослідження, інновації у діагностиці, усвідомленні стану та корекційній допомозі.
 Після завершення вивчення освітнього компонента здобувачі вищої освіти **здатні**:

- Пояснювати** теоретичні засади арт-терапії, її місце в системі психологічної допомоги та міждисциплінарні зв'язки.
- Розрізняти** основні напрями, підходи та види арт-терапії (ізотерапія, музикотерапія, казкотерапія, танцювально-рухова терапія тощо).
- Аналізувати** психологічні механізми терапевтичного впливу мистецтва на емоційну, когнітивну та особистісну сфери.
- Інтерпретувати** арт-терапевтичний процес і продукти творчої діяльності з урахуванням принципів недирективності та символічності.
- Застосовувати** базові арт-терапевтичні техніки в індивідуальній і груповій роботі відповідно до поставлених цілей.
- Проектувати та обґрунтовувати** арт-терапевтичні заняття з урахуванням вікових, індивідуальних і культурних особливостей клієнтів.
- Дотримуватися** етичних принципів арт-терапевтичної практики, зокрема безпечності, добровільності та конфіденційності.
- Аналізувати кейси** арт-терапевтичної роботи та оцінювати доцільність застосування арт-терапії в різних психологічних запитах.
- Усвідомлювати межі компетенції** арт-терапії та необхідність міждисциплінарної взаємодії з іншими фахівцями.
- Аргументувати** роль арт-терапії як ресурсу психологічної підтримки, саморегуляції та особистісного розвитку.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Змістовий модуль 1. Фізіологія нервової системи

Лекція 1. "Вступ. Арттерапія. Як це працює?"

Лекція 2. "Арттерапія – напрям психотерапії. Практичні аспекти та вправи."

Вправи від "Я хочу тебе назвати": "Вода", "Зустріч", "Уявлення".

"Прощення", "Розслаблення". Групова робота - вправи "Хто я є?", маски... Емоції, минуле, майбутнє.

Вербалізація. Відчуття образу. Рухи тіла..

"Нейрографіка". Символи, праформи. Малюнок - лист від несвідомого до свідомості.

Рефлексія. Арттерапевтичне обговорення.

Лекція 3. "Діагностика в арттерапії. Тестові малюнки."

Хоменськаускас Г.Т. (1985 р.) - малювання родини. Переживання дитини. Фікторний аналіз творів сильної / слабкої людини.

Інструкція, спостереження. Інтерпретація. Пітер Кутер "Кохання, ненависть, заздрощі, ревності" - мотивації.

Військове застосування, гра. Залежності - хімічні, екранна.

Лекція 4. "Діагностика в арттерапії. Проективні та інші тести."

Тест "Будинок, дерево, людина", багатовимірність розшифрування. Або окремо, намалюй: "людину", "дерево", "будинок". Фон, розміри, складність.

Методики "Палітра почуттів", "Школа" (для підлітків), "Кактус" (діти від 4 років), особливості колективної роботи. Використання рухів, показу танців. Вербалізація.

Малювання агресії. Лялькотерапія. Ліплення. За наявності розладів харчової поведінки.

Лекція 5. "Арттерапія казкою, кіно, мультиплікація, ігри (включно з екранними) тощо. Сприйняття власного досвіду, емоцій."

Драматерапія, фільми, книги. Гра (екран...) - це терапія чи залежність? Дудлінг - несвідомий малюнок.

Піскотерапія стадії, трактування. Свідоме, минуле, майбутнє.

Глинотерапія. Каракулі.

З якого віку психолог може працювати через гру?

Лекція 6. "Арттерапія метафоричними асоціативними картами. Фотографії, музика та вокал (співи).

Особливості у надзвичайних ситуаціях і на війні."

Метафоричні асоціативні карти - проективний, діагностичний і терапевтичний інструмент. Спрощено - фототерапія.

Техніки надання психологічної допомоги, роботи з почуттями. Мандали. Карта емоцій, знайомство зі страхом.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Формат навчання. Курс проводиться онлайн. Усі матеріали (презентації, посилання, інструкції до завдань) розміщуються на платформі Moodle.

Відвідування контактних практичних обов'язкове. На занятті обговорюються складні питання з розділів курсу, проводиться робота над типовими помилками та вирішення ситуаційних задач..

Дистанційна робота. Для максимально ефективного проходження курсу пропонується така послідовність дій:

1. Уважний перегляд відеолекцій та презентацій з теми, огляд рекомендованої літератури.
2. Самостійне опрацювання рекомендованих джерел з теми.
3. Виконання практичного завдання.
4. За необхідності повторне вивчення відеолекцій та презентацій для кращого засвоєння інформації
5. Підготовка індивідуальної роботи (реферат).

Самостійна робота. Здійснюється через опрацювання рекомендованої літератури і конспектування матеріалу тем, винесених на самостійний розгляд, які поглиблюють розуміння основних розділів курсу.

Дедлайни. Усі роботи здаються у визначені терміни. Прострочення без узгодженого продовження знижує оцінку на 20% від максимальної за завдання. За обґрунтованого звернення можливе індивідуальне подовження дедлайну.

Комунікація. Офіційні оголошення й інструкції публікуються на платформі Moodle.. Запитання через коментарі до завдань або електронну пошту (відповідь у робочий час).

Правила поведінки. Повага до колег, етична комунікація, активна участь у групових завданнях. Під час онлайн-занять бажано вмикати мікрофон/камеру, дотримуватись етикету.

Технічні вимоги. Стабільний інтернет, можливість перегляду презентацій/відео та завантаження файлів, доступ до платформи Moodle.

ОЦІНЮВАННЯ

Методи поточного контролю: Проводиться з метою оцінювання результатів навчання протягом семестру і включає систематичний моніторинг навчальних досягнень здобувачів. Поточний контроль здійснюється під час дистанційного навчання в обсязі навчального матеріалу, визначеному для кожного заняття.

- виконання практичних задач (оцінюється на LMS платформі);
- самостійна робота (оцінюється під час контрольних тестів).

Методи підсумкового контролю: Проводиться з метою оцінювання результатів навчання наприкінці семестру, відповідно до навчального плану у вигляді семестрового заліку, в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою дисципліни.

Доповідь (за підготовленим рефератом).

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Вид діяльності здобувача	Кількість одиниць	Кількість балів за одиницю	Максимальна кількість балів
--------------------------	-------------------	----------------------------	-----------------------------

Виконання практичних завдань	3	До 15 балів за підготовку завдань до кожного з трьох. На підтвердження малюнки до двох перших завдань із описом до третього повинні бути завчасно надіслані у визначений застосунок.	45
Активність на контактному практичному занятті, а також надані до завдань описи	3	До 10 балів за описи та активність до кожного з трьох практичних завдань	30
Підготовка та представлення реферату	1	Підготовка (надсилання) – до 10 балів, представлення (доповідь) – до 15 балів	25
Максимальна кількість балів за курс: 45 + 30 + 25 = 100			

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Курс буде викладений у формі лекцій (10 год.) практичних (6 год.), практичних контактних (10 год.) , організації самостійної роботи студентів (86 год.). Протягом курсу передбачено проведення контактних практичних занять (6 год.).

Під час викладання дисципліни використовуються наступні методи навчання: словесні (лекція, пояснення), наочні (ілюстрація, демонстрація), практичні (виконання практичних завдань), а також інтерактивні програми для тестування.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Ільченко І. С. Арт-терапія: навчальний посібник для студентів / І. С. Ільченко. – Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2013. – 150 с. <https://cutt.ly/BWEH7k>
2. Раздобудько Л. В., Арт-терапія – мистецтво заради лікування.
3. Калька Н. Практикум з арт-терапії: навч.-метод. посібник. Ч. 1. / Н. Калька, З. Ковальчук. – Львів : ЛьвДУВС, 2020. – 232 с. <https://cutt.ly/xWEICDF>
4. Терлецька Л.Г. Психокорекція засобами малюнку. Серія «Психологічний інструментарій». Київ. Главник. 2007. 144с, (є у шкільних бібліотеках).

5. *Генезис та епідеміологія суїцидальної поведінки*

6.

7.